

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy Z. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 lutego 2017 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu Z. D. prawo do emerytury od grudnia 2016 r.;
2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lutego 2017r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił Z. D. prawa do emerytury z obniżonego wieku. Decyzje wydano w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. poz.43 z późn. zm.). W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż ubezpieczony nie spełnił jednej z przesłanek, a mianowicie nie udowodnił 15 letniego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych do dnia 31.12.1998r., a jedynie 4 lata, 8 m-cy i 8 dni. Wskazano, iż nie zaliczono do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 22.11.1979r. do 13.05.1991r. z uwagi na nie przedłożenie zaświadczenia o pracy wykonywanej w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę.

Odwołanie od tej decyzji wniósł Z. D., domagał się jej zmiany i uznania, iż w okresie od 22.11.1979r. do 13.05.1991r. pracował w warunkach szczególnych, a w celu udowodnienia tych okoliczności złożył wnioski dowodowe w postaci zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Odwołujący Z. D. urodził się (...)

W dniu 21 grudnia 2016r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z obniżonego wieku.

Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdził, iż ubezpieczony nie spełnia wszystkich przesłanek do emerytury z obniżonego wieku. Jak ustalono ukończył 60 lat, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i na dzień 31.12.1998r. legitymuje się ponad 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym, ale nie udokumentował 15 letniego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych do dnia 31.12.1998r., a jedynie 4 lata, 8 m-cy i 8 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 22.11.1979r. do 13.05.1991r. z uwagi na nie przedłożenie zaświadczenia o pracy wykonywanej w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę. W okresie tym ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa Mieszkaniowego (...) w G. jako monter konstrukcji żelbetonowych. Ubezpieczony nie przedłożył organowi rentowemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych za w.w. okres zatrudnienia, a ponadto organ rentowy wskazał, iż także w świadectwie pracy brak wzmianki i wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. Dlatego też zaskarżoną decyzją odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Odwołujący twierdził, iż w spornym okresie tj. od 22.11.1979r. do 13.05.1991r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budownictwa Mieszkaniowego (...) w G. , na stanowisku montera konstrukcji żelbetonowych. W jego ocenie charakter wykonywanej pracy, wskazuje iż wykonywał on prace ujęte w Wykazie A dziale V poz. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. poz.43 z późn. zm.) - gdzie mowa o stanowisku montera konstrukcji stalowych na wysokości.

Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego (...) w G. zajmowało się budownictwem mieszkaniowym , a także produkcją wielkiej płyty dla budownictwa mieszkaniowego. Budowano osiedla mieszkaniowe na terenie (...).

Prace świadczone były przez pracowników zatrudnionych w brygadach. Brygada liczyła od 6 do 8 pracowników i składała się z cieśli, monterów i zbrojarzy.

Odwołujący zatrudniony był na stanowisku montażysty i taką pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał. Czynności wykonywane przez montażystę polegały na montażu wielkiej płyty na specjalnych metalowych konstrukcjach, w szczególności montażysta musiał umocować płytę na metalowej konstrukcji i zaczepić o tzw. uszy , a następnie brygada przystępowała do jej zabetonowania. Była to praca wykonywana na wysokościach. Brygady często pracowały przy budowie budynków (...) – piętrowych. Prace odbywały się na stropach, przy użyciu środków ochrony osobistej, aby uniknąć upadku. Do montażu używany był dźwąg. Wszyscy pracownicy brygady posiadali uprawnienia do pracy na wysokościach.

Razem z odwołującym w spornym okresie zatrudnieni byli w tym zakładzie świadkowie F. P. i W. S.. Świadczyli pracowali z ubezpieczonym w jednej brygadzie. F. P. na stanowisku murarza , a W. S. jako spawacz.

W aktach osobowych ubezpieczonego brak zaświadczenia o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. W dokumentach znajdujących się w aktach osobowych, pracodawca określił stanowisko odwołującego jako monter konstrukcji żelbetonowych na wysokości. , jako I kategorię zatrudnienia. W aktach osobowych znajduje się także Orzeczenie Psychologiczne z dnia 10.03.1982r., z którego wynika , iż nie stwierdzono u ubezpieczonego przeciwwskazań do pracy na wysokościach.

Pracownicy brygady, w której pracował ubezpieczony otrzymywali posiłki regeneracyjne.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe zeznania świadków: F. P. i W. S., oraz przesłuchanie stron.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że zarówno świadkowie, jak i sam ubezpieczony precyzyjnie i w sposób nie budzący wątpliwości określili charakter pracy odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl działu V pkt 5 wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należą: prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony Z. D. ukończył 60 rok życia 15 lutego 2015r., na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego. w Przedsiębiorstwie Budownictwa Mieszkaniowego (...) w G. , na stanowisku montera konstrukcji żelbetonowych, w okresie tj. od 22.11.1979r. do 13.05.1991r. była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV pkt 5 prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości.

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu spornego okresu pracy, argumentując, iż za sporny okres ubezpieczony nie przedłożył zaświadczenia o pracy wykonywanej w warunkach szczególnych..

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)”(OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym dokumentacja osobowa, czy zeznania świadków.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że ubezpieczony z momentem spełnienia wszystkich przesłanek tj. w dacie złożenia wniosku nabył prawo do spornego świadczenia emerytalnego .

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w pierwszym punkcie wyroku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015.1800) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek